NOVINY

DETSKÁ UNIVERZITA KOMENSKÉHO 2021 PREZENČNE AJ ONLINE

DIVADLO ARÉNA

DETSKEJ UNIVERZITY KOMENSKÉHO / 19. ROČNÍK Júl 2021

4 ZADARMO

Foto: Peter Chvostek

Aplikácie, cez ktoré sa inštalujú hry

Editoriál

Foto: Peter Chvostek

Poznám veľa aplikácií, ale tieto dve, o ktorých vám niečo v tomto editoriáli poviem, sú jedny z najznámejších. Ide o Steam a Epic Games.

Steam

Program Steam slúži na online objednávanie, sťahovanie a hranie hier. Prvýkrát bol vydaný 22. marca 2002 firmou Valve Software. Na Steame je dostupných viac ako milión hier. V januári 2010 firma Valve oznámila, že Steam prekročil hranicu 25 miliónov registrovaných užívateľských účtov a dnes ich má viac ako miliardu, z ktorých je 125 miliónov aktívnych. Veľký podiel na tomto čísle má aj potrebná aktivácia hier cez Steam, ktorý je dostupný pre platformy Windows, OS X a od februára 2013 aj pre Linux. Veľa herných firiem využíva Steam na distribúciu ich hier. Patria medzi ne napríklad Activision, 2K Games, THQ, Sega, Codemasters, ID Software, LucasArts, Capcom, Rockstar Games, Bethesda Softworks, Redbeet Interactive, a mnohí ďalší. Steam (VALVe) má najlepší VAC.

Epic Games

Epic Games je spoločnosť vyvíjajúca počítačové hry so sídlom v Cary v Severnej Karolíne v USA. Firmu založili Tim Sweeney a Mark Rein v roku 1991. V tom čase sa však volala Potomac Computer Systems a sídlila v Rockville v Marylande.

Spoločnosť na seba prvýkrát upozornila, keď vydala logickú hru ZZT. Krátko po vydaní ZZT sa spoločnosť premenovala na Epic MegaGames a stala sa obľúbenou, keď vydala sharewarové verzie svojich hier z prvej polovice deväťdesiatych rokov, ako napr. Epic Pinball, Jill of the Jungle alebo Jazz Jackrabbit. Epic MegaGames tiež vydávala počítačové hry iných spoločností. Za zmienku stojí spolupráca so spoločnosťou Safari Software, s ktorou sa neskôr Epic spojili a mnohé hry boli od tej doby predávané pod značkou Epic Classics.

Dúfam, že týmto príspevkom som oslovil všetkých hráčov počítačových hier. Rád sa s vami o výhodách a nevýhodách týchto aplikácií porozprávam po prednáškach alebo workshopoch.

Samuel Jursa, 11 r.

Čo je GDPR / Prednáška: Prečo je akademická sloboda dôležitá? / Bibiana o umení a kultúre / Tiché miesto 2 / Unikátne skamenené organy / Zaujímavosti o Nemeckej Kuchyni / Z titulu NBA sa radujú v Milwaukee

Čo je GDPR?

Foto: internet

GDPR je anglická skratka pre slovné spojenie General Data Protection Regulation (Všeobecné nariadenie o ochrane osobných údajov). Ide o pomerne nový celoeurópsky zákon, ktorý reguluje spôsob, akým spoločnosti a iné organizácie ochraňujú osobné informácie, ktoré získavajú o ľuďoch po celom svete na internete.

Okrem iného GDPR znamená, že organizácie, ktoré získavajú osobné údaje, musia rešpektovať naše súkromie, uchovávať naše prísne dôverné informácie v bezpečí a nesmú ich predávať iným ľuďom alebo ich využívať na veci, s ktorými sme nevyslovili súhlas.

Spoločnosti, ktoré tieto pravidlá porušia, môžu dostať veľmi vysoké pokuty alebo sa ich členovia môžu dostať na pár rokov do väzenia.

Anna Marinovová, 14 r.

Mandela effekt

Možno ste už niekedy počuli meno Nelson Mandela. Bol to juhoafrický prezident, ktorý bojoval proti apartheidu (pozn. politika rasovej oddelenosti). A viete kedy zomrel? V roku 2009 Fiona Broome publikovala na webovú stránku správy, kde písala, že Mandela zomrel v 80. rokoch minulého storočia. Veľa ľudí malo tento istý názor; pamätali si zábery z pohrebu, články a titulky v novinách, a dokonca aj smútočnú reč jeho ženy. Lenže Mandela zomrel v roku 2013. Po ňom bol pomenovaný aj efekt, lebo ľudia si všimli, že sa to nestalo len pri bývalom prezidentovi Juhoafrickej republiky, ale aj napríklad pri logách firiem či nejakých udalostí.

Videli ste niekedy logo monopoly, že? Bol tam pán Mal, ktorý mal monokel (okuliare).

Foto: internet

Lenže keď do Googlu zadáte "logo monopoly pán", zistíte, že na obrázku žiadne okuliare nemá. Alebo niektorí z vás možno počuli o vysvätení Matky Terezy v 90. rokoch. Bola vysvätená v roku 2016.

Takýto osud zažilo veľa značiek a ich logá alebo nejaké udalosti. Existuje veľa konšpiračných teórií, ktoré vysvetľujú, prečo sa to deje; najznámejšia je, že v paralelných vesmíroch sa stalo napríklad to, že Mandela zomrel vo väzení.

Kristína Toporová

Foto: internet

Vytvorte si vlastný klan!

Hra Clash of Clans vznikla v roku 2012. Ide o hru od spoločnosti Supercell. Môžete sa pripojiť k medzinárodnej bitke Clash of Clans. Prispôsobte si dedinu, postavte armádu a rozdrvte svojich protivníkov. Pripojte sa ku klanu alebo si vytvorte vlastný. Voľba je v tejto miliónovej komunite barbarov na vás! Od roku 2014 sa do hry začali dodávať hrdinovia, clan wars, friendly wars, Builder base a Tawnhall 12.

Daniel Jursa, 14 r.

Prednáška: Prečo divadlo vždy kultivovalo spoločnosť?

Martin Huba

Martin Huba sa narodil v Bratislave. V roku 1964 absolvoval štúdium herectva na Vysokej škole múzických umení. Jeho prvé angažmán bolo ŠD Košice (24. 8. 1964 – 15. 6. 1967), následne v Divadle poézie (24. 8. 1967 – 30. 6. 1968), v Divadle na Korze (1. 7. 1968 – 30. 6. 1971) a na Novej scéne (1. 9. 1971 – 30. 6. 1976). Od roku 1976 doteraz je členom Činohry SND.

Hosťuje v Prahe a Brne. V období 16. 10. 2005 až 15. 4. 2006 bol povereným riaditeľom Činohry SND. Viac ako tridsať rokov pôsobil ako pedagóg hereckej tvorby na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Je členom Vedeckej a umeleckej rady VŠMU.

Od 90. rokov sa venuje divadelnej réžii – režíroval v Činohre i Opere SND, v Štátnej opere v Banskej Bystrici, v Bratislave i v rámci Letných Shakespearovských slávností v Prahe. Intenzívne ako režisér spolupracuje i s Jókaiho divadlom v Komárne. Spolupracuje s českými divadlami, účinkuje v televízii i vo filme.

Foto: internet

Prednáška: Prečo je akademická sloboda dôležitá?

Pani docentka Anna Sámelová nám minulú stredu prednášala na tému akademickej slobody a jej dôležitosti pre spoločnosť. Téma, ale aj samotná prednáška ma veľmi zaujali. Pani docentka nás oboznamovala s princípmi akademickej slobody. Dozvedeli sme sa, že ide o slobodu štúdia na akejkoľvek škole. Neskôr nám vysvetľovala, prečo je akademická sloboda taká dôležitá. Je to preto, lebo je dobrom pre našu spoločnosť. Vďaka nej máme veľa možností študovať, a preto ju možno považovať za službu verejnosti. To znamená že slúži spoločnosti, a nie konkrétnym osobám či štátu.

Prednáška sa mi páčila, oslovilo ma najmä vysvetlenie dôležitosti akademickej slobody nám, deťom, keďže považujem za dôležité, aby sme s tým boli oboznámení, aj keď sa o tom v našich školách aspoň zatiaľ neučíme.

Michal Semko, 14 r.

Foto: Peter Chvostek

Bibiana o umení a kultúre

V pondelok 19. 7. 2021 bol druhý termín workshopu v Bibiane, kde som robil aj ankety, ale tento článok bude najmä o workshope.

Prvým prekvapením bolo, že sme nevchádzali normálne cez hlavný vchod, ale cez vedľajší, pretože bol pondelok a vtedy býva Bibiana zatvorená, a zároveň boli prítomní aj robotníci, ktorí tam niečo robili.

Najprv sme boli na výstave B AKO BIBIANA, ktorá sa venovala 30. výročiu vzniku Bibiany. Dozvedeli sme sa, čo znamená BIB a BAB, a aký je medzi nimi rozdiel (BIB je súťaž ilustrácií a BAB zas animácií), čo by chcela spraviť Bibiana v budúcnosti a mohli sme si vyrobiť darček pre Bibianu.

Potom sme absolvovali ďalšiu výstavu - Posvieťme si na divadlo, ktorá sa venuje storočnici Slovenského národného divadla. Sprievodkyňa nám vysvetlila, čo je výprava, aký je rozdiel medzi dramatikom a dramaturgom, čím si musí prejsť malá myšlienka, aby bol z toho film ako napríklad Zootropolis a veľa, veľa ďalších pútavých vecí.

Workshop sa mi páčil a odniesol som si s neho veľa poznatkov.

Matej Ivan, 13 r.

Foto: Peter Chvostek

Anketa

Koľkokrát si sa zúčastnil/zúčastnila na DUK:

Foto: Peter Chvostek

V pondelok 19. júla sa uskutočnil 2. termín workshopu v Bibiane a ja som sa pýtal: Koľkokrát si sa zúčastnil/zúčastnila na Detskej univerzite Komenského? Vzorku tvorilo dvadsať respondentov a respondentiek.

Prvýkrát:	9
Druhýkrát:	6
Tretíkrát:	3
Štvrtýkrát:	2

Matej Ivan, 13 r.

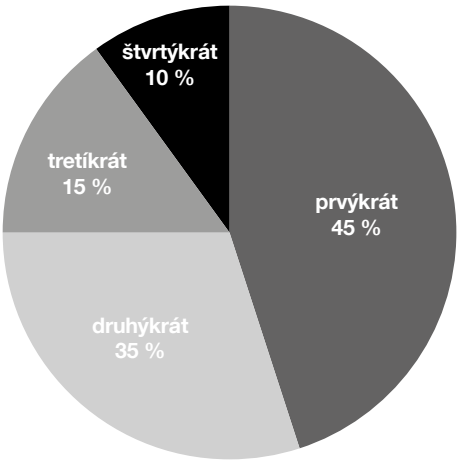

Foto: internet

Tiché miesto 2

Film Tiché miesto 2 je pokračovaním thrilleru Tiché miesto, kde hlavnú rolu hrá Millicent Simmonds ako Regan Abbott, ktorá ako nepočujúca vymyslí plán, ako sa zbaviť slepých príšer. Tieto príšery terorizujú svet viac ako jeden rok. Milé zvieratká chodia po zemi a dalo by sa povedať, že ničia všetko, čo sa pohne a vydá pri tom zvuk. Regan sa vydá s Emmettom (Cillian Murphy) nájsť ďalšiu civilizáciu, ktorú pozná len vďaka rádiu. Film trvá asi hodinu a pol.
Ak nemáte, čo na práci, a chceli by ste si pozrieť nejaký thriller, odporúčam pozrieť si Tiché miesto (Quiet place) a Tiché miesto 2 (Quiet place 2).

Kristína Toporová

Black Widow: najnovšie dielo od Marvelu

Black Widow, po slovensky Čierna vdova, si po mnohých filmoch, kde vystupovala po boku iných Avengeroch ako vedľajšia postava si konečne zaslúžila aj sólové dobrodružstvo.
Black Widow stvárnená Scarlett Johansson sa na začiatku filmu ukazuje v jej falošnej rodine, ktorú vytvorili pre účely misie ich "rodičov" pre KGB. Nataša – tak sa volá Black Widow –, však o ničom netuší a k rodine si buduje silný vzťah. Neskôr v dospelosti bojuje aj so svojou sestrou Jelenou proti organizácii Červená izba, ktorá ovláda mladé dievčatá.
Film ponúka množstvo akcie a odporučil by som ho každému fanúšikovi filmov od Marvelu, nie však novým, keďže na pochopenie je potrebný kontext z ostatných filmov z Marvelovho univerza.

Michal Semko, 14 r.

Foto: internet

Foto: internet

Hrali ste už Clash Royale?

Clash Royale bola vytvorená a spustená v roku 2016 spoločnosťou Supercell. Ide o multiplayerovú hru v reálnom čase, v ktorej hrajú vaše obľúbené postavy z Clash of Clans a oveľa, oveľa viac iných postáv.
Zbierate a upgradujete desiatky kariet s jednotkami Clash of Clans, kúzlami a obranami, ktoré poznáte a milujete, ako aj s Royales: Princes, Knights, Baby Dragons a ďalšími. Zrazte nepriateľského kráľa a princezné z ich veží, aby ste porazili svojich súperov a vyhrali trofeje, koruny a slávu v aréne. Keď porazíte nepriateľského kráľa, tak dostanete truhlicu od rarity silver, golden chests/crates, magical, Giant, epic, legendary, lightning a fortune chests.

Daniel Jursa, 14 r.

Forager Nuclear

Forager je hra vytvorená HopFrog S.A. (Mariano Cavallero) a inšpirovaná legendami o Zelde, Stardew Valley a Terraria. Ide o prieskumnú sandboxovú hru pre jedného hráča, ktorá zahŕňa hádanky, bitky s nepriateľmi, stavbu štruktúr a zhromažďovanie zdrojov.
Konečným cieľom je poraziť štyroch bossov, doplniť zväzky predmetov múzea, kúpiť všetky pozemky a splniť všetky úlohy. Zatiaľ poslednou verziou Forager je 3.0.0.

Daniel Jursa, 14 r.

Foto: internet

Unikátne skamenené organy

Až do konca 18. storočia bola Pánska skála v okrese Česká Lípa len obyčajným kopcom vysokým asi 30 metrov. Potom však istý roľník z blízkej dediny Prácheň z neho začal dolovať (pozn. ťažiť) čadič. Vplyvom ľudskej činnosti odhalili skamenený organ, ktorý vznikol stĺpcovou odlučnosťou čadiča pri tuhnutí magmy.

Táto unikátna štruktúra pozostáva zo zvislých päť - až šesťbokých stĺpcov, z ktorých niektoré dosahujú dĺžku až dvanásť metrov a sú vedľa seba usporiadané ako píšťaly kostolného organu. Pod kopcom sa nachádza jazierko - taktiež pozostatok ťažby -, v ktorom možno obdivovať zrkadlový obraz prírodného súsošia. Tento výsledok vulkanických procesov je najstaršou prírodnou pamiatkou Českej republiky a existuje o ňom niekoľko legiend. Podľa jednej tu kedysi stál zámok. Jeho majiteľ sa spojil s diablom, no následne sa zámok vznietil a zmizol v plameňoch.

Keď človek stojí pred čiernymi stĺpmi, takmer by bol tomu aj uveril ☺.

Anna Marinovová, 14 r.

Foto: internet

Zaujímavosti o Nemeckej kuchyni

Tento týždeň som si pre vás pripravil pár gurmánskych tipov z Nemecka. Ak sa niekedy rozhodnete túto krajinu navštíviť, môžete ochutnať hneď niekoľko miestnych špecialít.

Tipy pre celé Nemecko

Na raňajky si môžete dať chlieb, toasty či iné pečivo s džemom, medom, marmeládou alebo vajciami, delikatesným mäsom, šunkou a salámou. Nápojové menu ponúka silnú kávu, mlieko alebo kakao.

Obedové prílohy tvoria rezance, Spätzle veľa žĺtkov, zemiaky (uvarené v slanej vode, kaša alebo vyprážané zemiaky), knedle či hranolčeky. Na prípitok si môžete zvoliť tradičné pivo značka Pils, ležiak, víno značky Riesling a Silvaner. Nemci vám určite ponúknu aj polievku. Zo zeleniny preferujú kapustu, mrkvu, špenát, kvaku, hrach, fazuľu, vyprážanú cibuľu a zemiaky.

Hlavné jedlá potom tvorí mäso, hlavne bravčové, ryby, hovädzie, hydina, kura, hus, kačica, morka, miestny hrniec pečeného mäsa a na panvici pražené pokrmy dovezené z Francúzska a špargľa.

Po výdatnom obede dostáva priestor aj dezert. Tu si môžete vybrať napríklad Quarkkuchen (tvarohový koláč), nemecké dolky, Berliner, šišky, ovocné torty, puding z čerstvého ovocia - rebarborový, egrešový -, Stollen (ovocný koláč pokrytý cukrom alebo cukrovou polevou), vianočná cukrovinka, ktorá je sladená cukrovou repou a ochutená novým korením, anízom, kardamónom, škoricou, klinčekmi, koriandrom a zázvorom. Zaujímavosťou nemeckej kuchyne je aj to, že v nej nájdete šesťtisíc rôznych druhov chleba.

Ak sa budete nachádzať v niektorej z nižšie uvedených oblastí odporúčam vyskúšať tieto regionálne špeciality:

Frankfurt nad Mohanom a Hessen: špeciality ako frankfurtská klobása, údená klobása vyrobená z čistého bravčového mäsa, zelená omáčka z bohatého množstva siedmich čerstvo nasekaných byliniek. Handkäs mit Musik - výrazný syr vyrobený zo zrazeného mlieka, podávaný v omáčke je ďalšou špecialitou z tejto oblasti.

Bavorsko: Schweinsbraten, pečené bravčové mäso, biela klobásu - špecialita z Mníchova, pšeničné pivo známe ako Weinzenbier a Knödel - knedle z bieleho chleba, pražené a chrumkavé pečené koleno alebo "bravčové koleno" so zemiakovou knedľou a červenou kapustou, alebo s kapustou a zemiakmi.

Hamburg: Aalsuppe, sladkokyslá polievka z mäsového vývaru, sušeného ovocia, zeleniny a byliniek, Labskaus – vyrobené z hovädzej konzervy a Jükääg – kapustový závitok.

Porýnie: Reibekuchen, zemiaková placka s čiernym chlebom, Rheinischer Sauerbraten, tradičné jedlo z konského mäsa, krvavé jaternice, Halve Hahn, syrový sendvič s cibuľou.

Sasko: perník známy ako Lebkuchen, perník z mesta Pulsnitz je najpopulárnejším v Sasku, Leipziger Allerlei.

Sársko: Geheirote, zemiaky a knedle z múky podávané so smotanovou slaninovou omáčkou, a tiež Dibbelabbes – zemiakové hašé pripravené zo surových strúhaných zemiakov so slaninou a pórom a pečené v panvici.

Verím, že ste si našli niečo, čo by ste rozhodne chceli v Nemecku vyskúšať. Tak dobrú chuť, priatelia.

Matej Ivan, 13 r.

Foto: internet

Z titulu NBA sa radujú v Milwaukee

V noci z 20. na 21. júla sme v NBA boli svedkami rozhodujúceho zápasu finále medzi Milwaukee Bucks a Phoenixom Suns. Išlo o šiesty zápas finálovej série hranej na štyri víťazné zápasy.

Vyhrali ho hráči Milwaukee po napínavom priebehu v pomere 105:98 a tešia sa tak z titulu NBA. Ide o druhý titul v klubovej histórii Bucks. Ten prvý získali presne pred päťdesiatimi rokmi.

Cenu pre najužitočnejšieho hráča finále si odniesol Giannis Antetokounmpo. 26-ročný Grék vo finále absolútne dominoval a nedal tak hráčom Phoenixu žiadnu šancu na návrat do hry. Zároveň tak splnil sľub, ktorý dal fanúšikom, keď prišiel do Milwaukee. Na sociálnych sieťach prehlásil: „Z Milwaukee neodídem, kým nepostavíme tím, ktorý bude schopný vyhrať titul!“

Michal Semko, 14 r.

Foto: WSAW

Prečo je šport dôležitý?

Pohybová aktivita je pre náš život nevyhnutná. Pokiaľ človek pravidelne športuje, poskytuje telu rôzne benefity. Fyzická aktivita má vplyv napríklad na dýchací systém, srdcovocievny systém, ale aj imunitný systém. Z tela sa nám taktiež vyplavujú toxíny prijaté zo stravy a stresu. Príval endorfínov, hormónov šťastia, nám spôsobuje pohodu a pokoj. Metabolizmus pri športe pracuje v zrýchlenom tempe, čím nám zlepšuje trávenie, ukladanie tukov a rovnováhu cukrov v krvi. Šport je však dôležitý aj na psychickú kondíciu. Mnohí sa pri športe odreagujú a relaxujú. Pohyb má vplyv aj na mozgovú činnosť. Mozog je pri fyzickej námahe predovšetkým viac prekrvený a okysličený. To vedie k zvýšeniu bystrosti a pozornosti. Vo svete existuje veľmi veľa športov, a každý si môže vybrať to, čo ho baví najviac.

Adela Marková

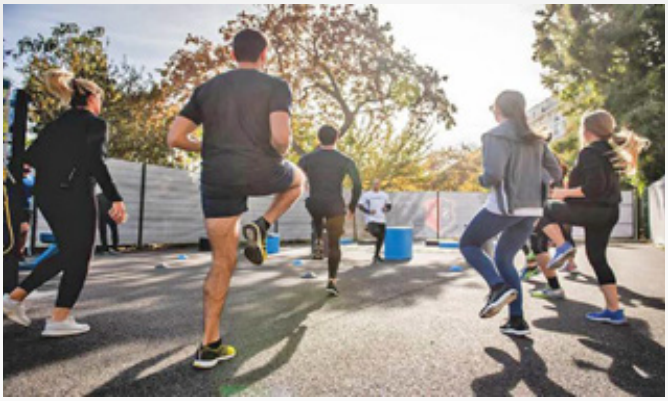

Foto: internet

HLAVNÍ PARTNERI DUK

Kooperativa VIENNA INSURANCE GROUP
SIEMENS Ingenuity for life
SIEMENS Healthineers
TB TATRA BANKA Member of Raiffeisen Bank International

PARTNER DUK ONLINE

DATALAN

ORGANIZÁTORI DUK

DIVADLO ARÉNA
UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
Združenie Maxa Reinhardta
COMMERCIUM Reklamná agentúra

PARTNERI DUK

coop JEDNOTA Najlepšie domáce potraviny
SLOVENSKÉ ELEKTRÁRNE
Lucka
MOORE
Slovenská POŠTA
Lenovo

SPOLUORGANIZÁTORI WORKSHOPOV DUK

MINISTERSTVO OBRANY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
BIBIANA

ZRIAĎOVATEĽ DIVADLA ARÉNA

BRATISLAVSKÝ KRAJ

PROJEKT FINANČNE PODPORILO

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

MEDIÁLNI PARTNERI DUK

TA3
SME
bigmedia PREMIUM OUTDOOR
radio bestfm

Vydáva: Združenie Maxa Reinhardta, Čajakova 1, 811 05 Bratislava. **Editori:** Dominika Dudášová, Adam Nagy.
Redakcia: Matej Ivan, Daniel Jursa, Samuel Jursa, Anna Marinovová, Adela Marková, Michal Semko, Kristína Toporová.
Grafická úprava: Commercium s.r.o.